

محاکمات دادگاهها برای اطلاع عامه بود و «رابینو» آن را ارگان رسمی وزارت دادگستری معرفی می‌کند. روزنامه محاکمات از تاریخ هشتم جمادی الاولی ۱۳۲۵ تا تاریخ ۱۳ جمادی الاولی ۱۳۲۶ ه.ق، یعنی مدت یک سال، هفتاد شماره منتشر شده است.

روزنامه رسمی

این روزنامه بعد از مشروطیت تأسیس شد و تأسیس آن به موجب ماده واحده‌ای بود که در ۱۴ شوال ۱۳۲۸ ه.ق تصویب و دولت موظف شد در پایتخت روزنامه‌ای حاوی دستخط‌های سلطنتی و احکام وزارتخانه و عزل و نصب مأموران و قوانین موضوعه منتشر کند. و آن را در واقع می‌توان ارگان رسمی قوه قضاییه محسوب داشت.

برای انتشار قوانین، مجله رسمی وزارت عدلیه جایگزین روزنامه رسمی گردید. و به دنبال آن، از اول خرداد ۱۳۰۷ ش نام روزنامه رسمی دولت ایران به مجله رسمی تغییر یافت.

مجله رسمی به مدیریت علی صادقی، ابتدا هفته‌ای سه شماره (تا اواخر سال ۱۳۰۷) و بعد به طور روزانه در تهران منتشر می‌شد. مندرجات آن عبارت بود از: لوایح، قوانین، تصویب نامه‌های دولتی، آیین نامه، بخشنامه و آگهیهای محاکم و ثبت اسناد و غیره. همچنین از بدو تأسیس، تمام اعلانات انحصار وراثت و ثبت شرکتها و آگهیهای اختطاری علاوه بر درج در روزنامه‌های محلی، در این مجله نیز به چاپ می‌رسید. اداره مجله رسمی تا مهرماه سال ۱۳۱۵ مربوط به ثبت کل بوده و از آن

مطبوعات حقوقی ایران

حمید مقدم فر*

● «مجلس» اولین روزنامه ایرانی است که مذاکرات روزنامه دارالشورای کبری را درج می‌کرد و می‌توان انتشار آن را سرآغاز پیدایش مطبوعات حقوقی در ایران دانست.

آغاز انتشار

نخستین نشریه حقوقی در ایران، در هشتم شوال ۱۳۲۴ ه.ق در تهران منتشر شد. این نشریه مجلس نام داشت و ناشر آن سید محمد صادق طباطبایی بود. مجلس اولین روزنامه ایرانی است که مذاکرات روزانه دارالشورای کبری را درج می‌کرد و بنابراین، تأسیس آن را با توجه به انتشار مذاکرات مجلس قانونگذاری، می‌توان سرآغاز پیدایش مطبوعات حقوقی در ایران دانست.

پس از مجلس، روزنامه محاکمات دومین نشریه حقوقی ایران که در تهران به مدیریت مجدالاسلام کرمانی انتشار می‌یافت. این روزنامه مخصوص درج

شماره اول روزنامه رسمی با نام **روزنامه رسمی دولت ایران**، در ۶۸ صفحه به قطع وزیری متوسط در تاریخ ۱۸ ربیع‌الثانی ۱۳۲۹ ه.ق منتشر شد. این روزنامه هفته‌ای سه بار انتشار می‌یافت. از خصوصیات روزنامه رسمی دولت ایران، چاپ تفصیلی صورت مذاکرات مجلس بود و در حقیقت بعد از روزنامه مجلس، تنها روزنامه‌ای است که مذاکرات مجلس قانونگذاری را مفصلاً انتشار می‌داد. مؤید الممسالك فکری و پس از فوت وی، فرزندش شاهرخ فکری به ترتیب مدیریت آن را عهده‌دار بودند.

در سال ۱۳۰۷ ش از طرف داور، وزیر وقت دادگستری، بخشنامه‌ای صادر شد و

تاریخ به بعد- طبق قانون- ضمیمه تشکیلات فنی وزارت دادگستری شده است. این نشریه تا تاریخ ۲۷ اسفند ۱۳۱۷ نزدیک به یازده سال تمام در ۳۰۴۱ شماره منتشر گردیده و به نوشته مرحوم صدر هاشمی بعد از آن نیز انتشارش ادامه داشته است.

دنباله مجله رسمی، نشریه‌ای با نام **روزنامه رسمی کشور** که از روز یکشنبه ۲۲ بهمن ۱۳۲۳ ش به مدیریت سید محمد هاشمی آغاز به انتشار کرد و وظیفه چاپ و نشر آن به عهده مجلسین وقت گذاشته شد.^(۱) در سال ۱۳۳۸، روزنامه رسمی مجدداً به دادگستری منتقل گردید^(۲) و بعداً به استناد مصوبه ۱۳۵۱/۳/۲۶ به شرکت

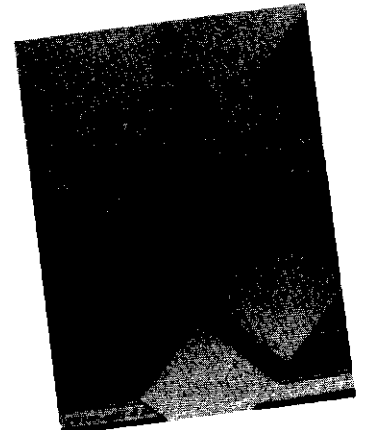
سهامی تبدیل شد و جزو سازمانهای وابسته به دادگستری درآمد. روزنامه رسمی کشور پس از پیروزی انقلاب اسلامی به روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران تغییر نام یافت و انتشارش ادامه پیدا کرد. شماره ۱۳۴۱۲ سال چهل و هفتم روزنامه رسمی در ۲۸ اسفند ۱۳۶۹ با نام روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران منتشر شده است. مندرجات روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، شامل: قوانین، مذاکرات مجلس شورای اسلامی، تصمیم نامه‌ها، قراردادهای، رویه‌های قضایی، اساسنامه‌ها، تصویبنامه‌ها، آیین نامه‌ها، بخشنامه‌ها و آگهیها می‌باشد. وجه تمایز و اهمیت آن در مقایسه با سایر مطبوعات کشور در این است که انتشار قوانین باید در روزنامه رسمی انجام شود و قوانین ۱۵ روز پس از

سال ۱۳۵۷- که انتشارش متوقف شد- شماره در ۱۳۶ مجلد چاپ و منتشر شده است. مجله کانون وکلا معروفترین و پرباقه‌ترین مجله حقوقی کشور است که با روش علمی، حقوقی، انتقادی زیر نظر شورای نویسندگان به صورت فصلنامه انتشار می‌یافت. اعضای هیئت تحریریه و نویسندگان آن از وکلای دادگستری و استادان دانشکده‌های حقوق بودند. این مجله در دوره اول انتشار به مسایل جدید حقوقی کمتر پرداخته است.

انتشار دوره دوم مجله کانون وکلا با مدیریت دکتر گودرز افتخار جهرمی از بهار ۱۳۶۸ با شماره مسلسل ۱۴۷-۱۴۶ (بهار- تابستان ۱۳۶۸) شروع شد. در این دوره، به مباحث و مطالب حقوقی- علمی در زمینه‌های مختلف نیز پرداخته شده است و

منتشر شده است. مجموعه حقوقی ابتدا به صورت هفتگی و از شماره ۲۴۳ به صورت ماهانه انتشار می‌یافت.

اولین شماره مجله حقوقی وزارت دادگستری در فروردین ماه ۱۳۳۸ ش منتشر گردید. این مجله در مدت انتشار چند بار دچار وقفه شده که پس از هر بار وقفه، نشر دوره جدید از شماره اول شروع گردیده است. مجله حقوقی وزارت دادگستری از سال بیستم به صورت فصلنامه در ۳ هزار نسخه منتشر می‌شد و در این دوره سعی بر آن بوده که مطالب تازه حقوقی و اجتماعی مورد مطالعه علمی قرار گیرد و عقاید و دیدگاههای جدید قضایی تجزیه و تحلیل شود. این مجله وابسته به وزارت دادگستری بود و مدیران و نویسندگان آن بیشتر قاضیان دادگستری بودند و آخرین شماره آن، شماره

انتشار، در سراسر کشور لازم الاجراست.^(۳)

تحول در محتوا

با انتشار اولین شماره مجله کانون وکلا در خرداد ۱۳۲۷ ش، دگرگونی چشمگیری در محتوای مطبوعات حقوقی ایران آغاز شد و به دنبال آن، مجلات حقوقی معتبر و پر محتوای دیگری نیز در تهران پا به دایره انتشار نهادند. از ویژگیهای این مجلات، درج مقالات و مطالب کلاسیک و فنی- تخصصی در زمینه مباحث مختلف حقوقی است که جز برای اهل فن قابل استفاده نیست.

مجله کانون وکلا: نخستین بار در خرداد ۱۳۲۷ در تهران منتشر گردید و تا زمستان

۴ (سال بیستم) است که در دی ماه ۱۳۵۷ طبع و نشر شده است.

نشریه دانشکده حقوق: این مجله وابسته به دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی است. شماره اول آن تاریخ ندارد. تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی، ظرف چند سال پنج شماره از آن منتشر شده که آخرین شماره مربوط به سال ۱۳۵۶ می‌باشد.

اولین شماره دوم نشریه دانشکده حقوق، در فروردین ۱۳۶۴ و دومین شماره در فروردین ۱۳۶۵ به مدیریت دکتر گودرز افتخار جهرمی با تیراژ ۲ هزار نسخه انتشار یافته است. عنوان این مجله در شماره ۸ که مربوط به پاییز و زمستان ۱۳۶۹ می‌باشد، به مجله تحقیقات حقوقی تغییر یافت. این

مطالب اساسی مجله در چند بخش با عناوین: بخش تحقیق، بخش رویه قضایی، بخش ترجمه، بخش قوانین جدید تقسیم بندی و ارائه شده است.

مجله کانون وکلا در دوره جدید تا زمستان ۱۳۶۹، جمعاً ۸ شماره در ۴ مجلد انتشار یافته و ۵ هزار نسخه تیراژ دارد. این مجله از ابتدای انتشار وابسته به کانون وکلای دادگستری مرکز بوده است.

مجله حقوقی وزارت دادگستری: این مجله، دنباله مجله‌ای است از نشریات اداره فنی دادگستری که از تاریخ ۲۵ فروردین ۱۳۱۶ شمسی با نام مجموعه حقوقی برای استفاده خدمتگزاران قضایی و وکلای دادگستری و داوطلبان مشاغل حقوقی

شماره، ۵ هزار نسخه تیراژ دارد.

نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی: نشریه‌ای است که تخصصی و تحقیقی در مسایل حقوق و علوم سیاسی، و شامل دو بخش است: مقالات حقوقی، مقالات سیاسی. شماره اول آن در بهار ۱۳۴۹ منتشر شده و تا دی ماه ۱۳۶۹ جمعاً ۲۵ شماره با فواصل نامنظم انتشار یافته است که ۲۲ شماره مربوط به قبل از سال ۱۳۵۸ می‌باشد. نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی وابسته به دانشکده حقوق دانشگاه تهران بوده و بین هزار تا ۳ هزار نسخه تیراژ دارد. دکتر سید حسن صفایی مدیر مسئول و دکتر حسین بشیریه سردبیر آن می‌باشد. و نویسندگان مقالات نیز از استادان دانشکده حقوق هستند.

نشریه مؤسسه حقوق تطبیقی: شماره

داشتن جنبه‌های قوی ظاهر، از صفحه‌بندی مناسب و تنوع و گوناگونی مطالب نیز برخوردار بودند و به استثنای نوع محتوا، شباهت زیادی به مجلات عمومی داشتند و در تنظیم مطالب سعی می‌کردند که مسایل حقوقی و آنچه را که با قانون و دادگستری ارتباط می‌یابد، تجزیه و تحلیل کنند. اگرچه از عبارات و اصطلاحات حقوقی تخطی نمی‌کردند، ولی مطالب آنها طوری تنظیم می‌شد که علاوه بر اهل فن، برای عموم نیز قابل استفاده باشد. سلسله مقالات این دو نشریه که در بحث ساده مسایل گوناگون حقوقی و قضایی و قانون تهیه می‌شد و همچنین داستانهایی که از نشریات خارجی درباره حوادث پلیسی و جنبه‌های دادگستری آن به چاپ می‌رساندند، برای عامه بسیار قابل استفاده بود.

دادگستری و وکلای نیز می‌پرداخت و تنها نشریه حقوقی ایران است که پشت جلد و چند صفحه را به چاپ آگهیهای تجاری اختصاص می‌داد.

طی سیزده سال، ۵۰ شماره از حقوق مردم به صورت فصلنامه منتشر شد که شماره ۴۷ تا ۵۰ آن در یک مجلد در سال ۱۳۵۶ چاپ و نشر یافته است. جعفر منصوریان مدیر این مجله، وکیل دادگستری بود.

مطبوعات حقوقی شهرستانها

تنها نشریه حقوقی که در خارج از تهران انتشار یافته و جزو مطبوعات محلی محسوب می‌شود، مجله کانون وکلای دادگستری آذربایجان است که اولین شماره آن در اسفند ۱۳۳۷ در تبریز چاپ و منتشر شده است.

● نشریات حقوقی که در دهه اخیر (۷۰-۱۳۶۰) منتشر شدند،

بیشتر تجدید انتشار مجله‌های:

نشریه دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی،

نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی،

مجله کانون وکلای مرکز

و مجله کانون وکلای دادگستری آذربایجان

بود.

این مجله وابسته به کانون وکلای دادگستری آذربایجان بوده و مقالات آن به روال مجله کانون وکلای مرکز تهیه و تنظیم می‌شود و بیشتر نویسندگان آن نیز از حقوق دانان مقیم تبریز می‌باشند.

از مجله کانون وکلای دادگستری آذربایجان تا مرداد ۱۳۵۴ جمعاً ۹ شماره با تیراژی بین پانصد تا هزار نسخه انتشار یافته بود و دهمین شماره این مجله، پس از توقیف شانزده ساله، در مرداد ۱۳۷۰ در یک هزار و پانصد نسخه در تبریز چاپ و منتشر شد.^(۵)

ملاحظات دیگری در نشریه‌های حقوقی

تا حال، چند نشریه حقوقی دیگر نیز در

حقوق امروز: مجله ماهانه‌ای بود که نخستین شماره آن، در اسفند ماه ۱۳۴۱ به قطع وزیری در تهران منتشر شد، و هدف از انتشار آن، آشنا کردن افراد و خانواده‌ها به حقوق و تکالیف قانونی خود عنوان شده بود. انتشار حقوق امروز تا سال ۱۳۵۴ ادامه داشته است.^(۴) بهاء‌الدین طباطبایی صاحب امتیاز و مدیر مسئول این مجله، به وکالت دادگستری اشتغال داشت.

حقوق مردم: اولین شماره حقوق مردم، به قطع ۲۱×۲۸ در پاییز سال ۱۳۴۴ در تهران انتشار یافت و صاحب امتیاز و مدیر مسئول آن جعفر منصوریان بود.

این مجله، علاوه بر درج مطالب حقوقی، به انعکاس اخبار و رویدادهای

اول این مجله، در بهار و تابستان ۱۳۵۵ از طرف مؤسسه حقوق تطبیقی دانشگاه تهران انتشار یافت و مقالات آن در زمینه مسایل حقوق تطبیقی نوشته شده است. با اینکه در شماره اول، فاصله انتشار هر شش ماه یک بار تعیین گردیده، ولی تا کنون ۸ شماره از آن منتشر شده که آخرین شماره در سال ۱۳۶۰ بوده است.

مجلات حقوقی برای عامه

از سال ۱۳۴۱ حرکتی محسوس برای انتشار نشریات حقوقی عامه پسند صورت گرفت و مجلات حقوق امروز و حقوق مردم با این هدف تأسیس شدند. این دو مجله- به ویژه مجله حقوق امروز- ضمن

تهران منتشر شده است که به اختصار توضیحاتی درباره آنها داده می‌شود:

مجله حقوق: در سال ۱۳۰۰ ش به مدیریت و سردبیری میرعماد نقیب زاده طباطبایی تأسیس و انتشار یافت. این مجله ماهانه بود و دو سال دوام داشت.

گمرک ایران: از انتشارات اداره کل گمرک بود و شماره اول آن در آذر ۱۳۰۸ منتشر شد.

انوشیروان: مجله علمی، حقوقی و مخصوص بحث در مسایل قضایی بوده که در اوایل سال ۱۳۱۰ ش به مدیریت دکتر ماشوریان به طور ماهانه منتشر شده است.

مجله شهربانی کل کشور: این مجله به مدیریت حسین افرا و مسعود انصاری با روش اجتماعی، پلیسی، حقوقی در سال ۱۳۱۴ ش تأسیس شد و وابسته به شهربانی

وابسته به ژاندارمری کل کشور بود.

کانون سر دفتران: نشریه علمی، حقوقی، انتقادی و اجتماعی است که از سوی کانون سردفتران به مدیریت جمال الدین چمالی به صورت ماهانه منتشر می‌شد و اولین شماره آن در سال ۱۳۳۶ ش انتشار یافته است.

هفته دادگستری: این نشریه در سال ۱۳۴۳ ش تأسیس شد، وابسته به وزارت دادگستری بود و هر دو هفته یک بار منتشر می‌شد، و نظریه‌های مشورتی اداره حقوقی وزارت دادگستری را چاپ می‌کرد.

مهنامه قضایی: نخستین شماره مهنامه قضایی به نام نشریه اداره دادرسی نیروهای مسلح در اسفند ۱۳۴۴ انتشار یافت، شماره دوم آن به نام مجله قضایی اداره نیروهای مسلح در فروردین ماه ۱۳۴۵ منتشر شد و

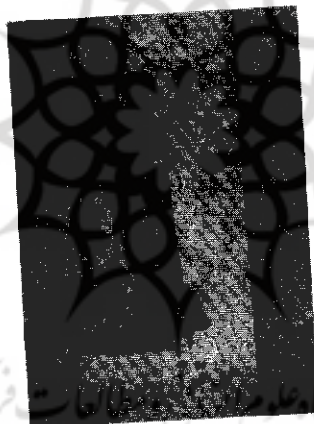
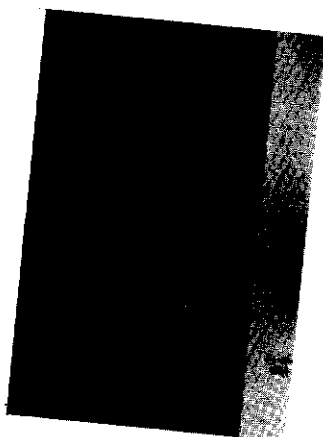
اخبار و مطالب دانشجویی است.

حقوق بشر: نشریه حقوقی، علمی و اجتماعی وابسته به کمیته ایرانی حقوق بشر است که به صورت فصلنامه به سردبیری منوچهر معین افشار انتشار می‌یافت و نخستین شماره آن در دی ماه ۱۳۴۹ منتشر شده است.

گزارشهای حقوقی: روزنامه چهار صفحه‌ای است با قطع کوچک که نخستین شماره آن در ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۵۸ به مدیر مسئولی محمد علی جداری فروغی انتشار یافت. از این نشریه، چند شماره بیشتر منتشر نشد.^(۶) و مندرجات آن شامل مطالب، اخبار و گزارشهایی عامه پسند در زمینه مسایل حقوقی است.

انتشار مجله‌های حقوقی جدید

نشریات حقوقی که در دهه اخیر

کل کشور بود. در زمینه حقوق جزا و جرم شناسی مقالاتی در آن به چاپ می‌رسید. اندیشه: شماره اول مجله اندیشه با روش فلسفی، علمی، حقوقی و اقتصادی در اردیبهشت ماه ۱۳۱۶ منتشر شد و ادامه پیدا نکرد.

کانون حقوق: نشریه کانون حقوق مجموعه‌ای است از مقالات حقوقی و اجتماعی و اقتصادی که اولین شماره آن تاریخ ندارد و به انتشار همین شماره نیز اکتفا شده است.

مهنامه ژاندارمری: مجله ماهانه اجتماعی، حقوقی و نظامی است که در سال ۱۳۲۸ ش تأسیس شد، در زمینه حقوق جزا و جرم‌شناسی مقالاتی داشت و

بعد به مهنامه قضایی تغییر نام یافت.

مهنامه قضایی: مجله ماهانه‌ای است که بیشتر مندرجات و مقالات آن در مورد امور کیفری است، خصوصاً در مورد جرایمی که در صلاحیت دادرسی ارتش بوده است. تاریخ قضایی، مطالب تربیتی و اخلاقی و داستانی هم دارد. این مجله وابسته به اداره دادرسی نیروهای مسلح بود و آخرین شماره آن در آبان ۱۳۵۷ منتشر شده است.

حقوق و آزادی: نشریه دانشجویان دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران است. شماره اول آن زیر نظر کمیته نگارش و نشر در خرداد ۱۳۴۸ منتشر شده و بیش از یک شماره نیز دوام نداشته است. این مجله دارای مقالات حقوقی، سیاسی و

(۷۰-۱۳۶۰) منتشر شدند، بیشتر تجدید انتشار مجله‌های: نشریه دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی، مجله کانون وکلای مرکز و مجله کانون وکلای دادگستری آذربایجان بود. نشریه دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، به طوری که قبلاً ذکر شد، از شماره هشتم به مجله تحقیقات حقوقی تغییر عنوان داد.

در این مدت، همچنین انتشار ۵ مجله جدید نیز با نامهای: مجله حقوقی، فصلنامه حق، عماد و مجله قضایی و حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی ایران و حقوق آغاز شد.

مجله حقوقی: این نشریه، دارای جنبه

کاملاً تخصصی است که برای توسعه و تعمیق دانش حقوقی حقوق‌دانان کشور در مسایل بین‌المللی منتشر می‌شود و موضوعات حقوقی جدیدی را ارائه می‌دهد و در واقع تنها نشریه فارسی زبان در این زمینه است.

مجله حقوقی از زمستان ۱۳۶۳ به صورت فصلنامه منتشر می‌شود و تا آخر سال ۱۳۶۹ جمعاً ۱۳ شماره انتشار یافته و تیراژ آن ۵ هزار نسخه است. این مجله، وابسته به دفتر خدمات حقوقی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران است و مدیر مسئول آن دکتر گودرز افتخار جهرمی و سردبیر آن محسن معینی می‌باشد.

فصلنامه حق: نشریه‌ای سنگین و تخصصی است که زیر نظر مرکز مطالعات حقوقی و قضایی دادگستری جمهوری

● **مجله کانون وکلای دادگستری آذربایجان** تنها نشریه حقوقی بود که در خارج از تهران در اسفند ۱۳۳۷ چاپ و منتشر شده است.

فصلنامه حق از شماره ۹ (بهار ۱۳۶۶) به فصلنامه مطالعات حقوقی و قضایی (حق) تغییر نام یافته بود.

عماد: نشریه‌ای است با روش دینی، حقوقی که از پاییز ۱۳۶۷، ابتدا به فاصله سه ماه یک بار و سپس هفتگی در تهران آغاز به انتشار کرد. در اولین شماره که به صورت مجله و به قطع وزیری می‌باشد، هدف از انتشار آن، مطرح کردن مسایل حقوقی لایه‌لای تاریخ و تغییر و تحول دادگستری و

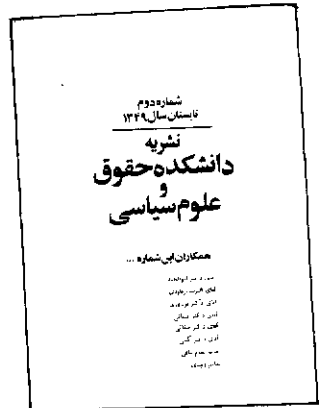
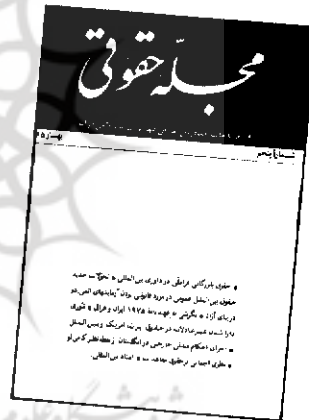
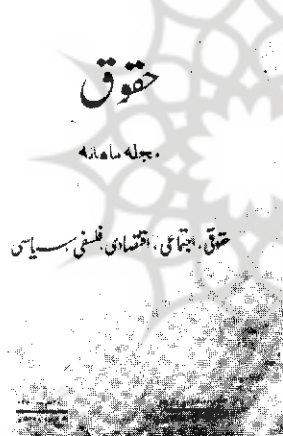
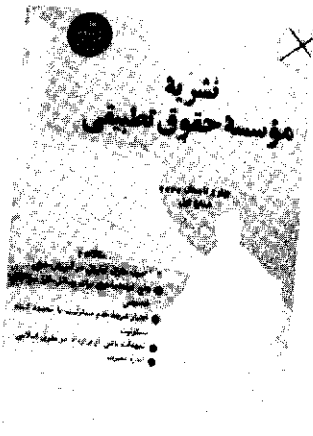
مسایل قضایی انتشار می‌یابد.

استثناها

تا حال سه نشریه به نامهای **قانون** (۷) **ندای دادگستری و حقوق** در ایران انتشار یافته که مندرجات هیچ کدام ربطی به موضوعات حقوقی ندارد. تعدادی از مطبوعات کشور هم در اغلب شماره‌ها، یک یا چند مطلب حقوقی منطبق با هدف و روش خود دارند. جدول ضمیمه، مشخصات این نشریات را نشان می‌دهد.

پانوشتها

- ۱- به موجب تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۲۳.
- ۲- به موجب تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۳۸.
- ۳- ماده ۱ قانون مدنی: «مصوبات مجلس شورای اسلامی به رییس جمهور ابلاغ و رییس جمهور باید ظرف ۵ روز آن را امضا و به دولت ابلاغ نموده و دولت موظف است ظرف

مدت ۲۸ ساعت آنرا منتشر نماید.»

- ماده ۲ قانون مدنی: «قوانین، ۱۵ روز پس از انتشار، در سراسر کشور لازم‌الاجراست مگر آنکه در خود قانون، ترتیب خاصی برای اجرا مقرر شده باشد.»

- ماده ۳ قانون مدنی: «انتشار قوانین باید در روزنامه رسمی به عمل آید.»

۴- در راهنمای مجله‌ای ایران ۱۳۵۴، جزو مجلات منتشر شده در آن سال ذکر شده است.

۵- این نشریه، ابتدا قرار بوده به صورت ماهانه یا سه ماه یک بار منتشر شود، ولی در عمل با وقفه‌های یک سال یا بیشتر انتشار می‌یافت.

۶- حدود ۱۳ یا ۱۲ شماره از آن- دو هفته یک بار- منتشر شده و زمان انتشار دوشنبه‌ها بود.

۷- این روزنامه به مدیریت میر اسدالله رسا در تهران منتشر شده و ربطی به روزنامه قانون میرزا ملکم ندارد.

معرفی اجمالی شخصیت‌های آن و همچنین نشر مطالب حقوقی به صورت غیر تخصصی عنوان شده است.

سید ضیاء میرعمادی- روحانی و قاضی دادگستری- صاحب امتیاز، و نورالله حسن‌خانی سردبیر و مدیر مسئول این نشریه است. در حال حاضر، انتشار عماد به شکل روزنامه و با قطع کوچک ادامه دارد.

مجله قضایی و حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی ایران: مجله‌ای است که زیر نظر معاونت قضایی رییس قوه قضائیه، به مدیر مسئولی دکتر حسین مهرپور تأسیس، و نخستین شماره‌اش در پاییز ۱۳۷۰ منتشر شده است. این مجله به صورت فصلنامه و با مطالبی در خصوص

اسلامی ایران در تهران انتشار می‌یافت و ۵ هزار نسخه تیراژ داشت. مطالب فصلنامه حق در زمینه مباحث اصول، فقه، حدیث و مسایل مطرح شده در شعبه‌ها و شاخه‌های متنوع حقوق داخلی و بین‌المللی، و همچنین شامل دیدگاه‌های قضایی، کتاب‌شناسی حقوقی و فهرست مقالات حقوقی منتشره در جراید بود. از این نشریه، از فروردین ۱۳۶۴ تا آخر سال ۱۳۶۶، جمعاً ۱۲ دفتر انتشار یافته است.

در مقدمه دفتر ۱۱ و ۱۲ (پاییز- زمستان ۱۳۶۶) که در یک مجلد عرضه شده بود، به علت محدودیت تعداد نویسندگان مقالات، خیر از توقف احتمالی آن داده شد و سپس انتشارش قطع گردید.

جدول مشخصات نشریاتی که مقالات حقوقی دارند.

نام نشریه	نوع (روش)	صاحب امتیاز یا مدیر مسئول	فاصله انتشار	سال تأسیس	محل انتشار	زمینه مقالات حقوقی
بندر و دریا	علمی، فنی، تاریخ دریایی، و مسایل دریا	محمد مبد (زیرنظر)	ماهانه	۱۳۶۳	تهران	حقوق دریاها
پاسدار اسلام	مذهبی، فرهنگی	دفتر تبلیغات اسلامی	ماهانه	۱۳۶۰	قم	حقوق اسلامی
پلیس انقلاب	انتظامی، سیاسی، اقتصادی	شهریاتی جمهوری اسلامی ایران	ماهانه	۱۳۶۰	تهران	حقوق جزا و جرم‌شناسی
رسالت	سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی	احمد آذری قمی، (صاحب امتیاز) سید مرتضی نبوی (مدیر مسئول)	روزانه	۱۳۶۴	تهران	مذاکرات مجلس، حقوق قضایی
روابط بین الملل	علمی، سیاسی	محمود خواجه نوری (مدیر مسئول)	فصلی	۱۳۵۲	تهران	حقوق بین الملل
سلام	سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی	سید محمد موسوی خوئینی	روزانه	۱۳۷۰	تهران	حقوق اسلامی و قضایی
صنعت حمل و نقل	علمی، فنی، تخصصی، آموزشی	فرزبانعلی ذرقانی	ماهانه	۱۳۶۰	تهران	حقوق حمل و نقل
کمیته	فرهنگی، سیاسی، اجتماعی	سید محمود میرلوحی	ماهانه	۱۳۶۵	تهران	حقوق جزا و جرم‌شناسی
مجله سیاست خارجی	سیاست، اقتصاد، بین‌المللی مباحث استراتژیک	علی اکبر ولایتی (صاحب امتیاز) عباس ملکی (مدیر مسئول)	فصلی	۱۳۶۵	تهران	حقوق بین الملل
مرزداران	سیاسی، عقیدتی، نظامی	علی اکبر آشتیانی	ماهانه	۱۳۶۰	تهران	حقوق جزا و جرم‌شناسی
ندای عدالت	خبری، دینی، عقیدتی	انجمن اسلامی کارکنان وزارت دادگستری	ماهانه	۱۳۵۸	تهران	حقوق اسلامی
نور علم	دینی	محمد یزدی (مدیر مسئول)	دوماه یکبار	۱۳۶۲	قم	حقوق اسلامی

۱۲. سیر و تحول مجلات حقوقی و اقتصاد، عینی اصغر شریف، مهنامه قضایی، سال دوازدهم: ش ۱۳۵ (خرداد ۱۳۵۶)، ص ۴۴-۵۸ و ش ۱۳۸ (شهریور ۱۳۵۶)، ص ۱۱-۲۷.

۱۳. مقدمه مجله کانون وکلا، گودرز افتخار جهرمی: مجله کانون وکلا، دوره جدید، ش ۱۴۶-۱۴۷ (بهار-تابستان ۱۳۶۸)، ص ۱۰.

۱۴. مقدمه نشریه دانشکده حقوق، نجفعلی حبیبی، نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، ش ۲۳ (بهمن ۱۳۶۶)، ص ۴.

* حمید مقدم فر، مدیر مسئول نشریه اوحدی سراغه و قاضی دادگستری است.

۶. راهنمای مجله‌های ایرانی، پوری سلطانی و همکاران، تهران، مرکز خدمات کتابداری و کتابخانه ملی، [سالهای مختلف].

۷. سیری در مطبوعات ایران، مسعود برزین، تهران: بی‌نا، ۱۳۴۴.

۸. مطبوعات ایران ۱۳۴۳/۵۳، مسعود برزین، تهران: کتابخانه بهجت، ۱۳۵۴.

۹. مطبوعات ایران از شهریور ۱۳۳۰ تا ۱۳۴۶، حسین ابوتریایان، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۶۳.

۱۰. اهداف، وظایف و عملکرد روزنامه رسمی تشریح شد، روزنامه رسالت، دوشنبه ۲۱ خرداد ۱۳۶۹، ص ۵.

۱۱. جوانه‌های حقوق ملی ایران- روزنامه محاکمات و اولین محاکمات، محمد نفی دامغانی، حقوق مردم، ش ۲۷ (بهار ۱۳۵۱)، ص ۴۸-۵۰.

• منابع و مآخذ

در تهیه این مقاله، ضمن مطالعه تعدادی از نشریات حقوقی، از منابع زیر استفاده شده است:

۱. ادبیات نوین ایران، یعقوب آژند، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۳.

۲. تاریخ تحلیلی مطبوعات ایران، محیط طباطبایی، تهران، انتشارات بهجت، ۱۳۶۶.

۳. تاریخ جراید و مجلات ایران (۴ جلد)، محمد صدر هاشمی، اصفهان، انتشارات کمال، چاپ دوم: ۱۳۶۳.

۴. تاریخ مطبوعات ایران و جهان، جهانگیر صلح جو، تهران انتشارات سیمرغ، ۱۳۴۸.

۵. تاریخ مطبوعات و ادبیات ایران (۳ جلد)، ادوارد برون، ترجمه رضا صالح‌زاده و محمد عباسی، تهران، انتشارات معرفت، ۱۳۴۱/۱۳۳۷.